

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2009

Nr 16

Nr 16

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om läroavtalsutbildning

Föredragen för Republikens President den 23 januari 2009

Utfärdad i Mariehamn den 5 mars 2009

I enlighet med lagtingets beslut¹
ändras 2 §, 3 § 1 mom., 4 §, 5 § 3 mom., 13 § 4 mom., 19 § 1, 2 och 4 mom., 22 och 23 §§ landskapslagen (1998:59) om läroavtalsutbildning, av dessa lagrum sådant 5 § 3 mom. lyder i landskapslagen 2002/83, samt

fogas till 5 § ett nytt 4 mom., till 12 § ett nytt 3 mom., till lagen ett nytt 6a kap., till lagen nya 19a-f §§, till 21 § ett nytt 2 mom. varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom. och till lagen en ny 22b § som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag förstås med

läroavtal: ett med stöd av denna lag skriftligt ingånget arbetsavtal för viss tid genom vilket en lärling förbinder sig att personligen utföra arbete för en arbetsgivares räkning under dennes ledning, övervakning och handledning mot ersättning för att erhålla yrkeskunnighet i ett visst yrke eller inom ett delområde av ett yrke,

företagarläroavtal: ett med stöd av denna lag skriftligt ingånget avtal för viss tid mellan lärlingsnämnden och en företagare att i sitt eget företag få en läroavtalsutbildning och

läroavtalsutbildning: läroavtalsbaserad yrkesundervisning i arbetslivet i samband med praktiska arbetsuppgifter kombinerad med teoretisk undervisning.

3 §

Allmänt

Läroavtalsutbildningen kan ordnas som grundläggande yrkesutbildning, kompletteringsutbildning, vidareutbildning eller fortbildning. Läroavtalsutbildningen är öppen för alla personer som har fyllt 15 år och som har genomgått grundskolan eller inhämtat motsvarande undervisning på annat sätt.

4 §

Målsättning

Målsättningen för läroavtalsutbildningen är att ge lärlingen eller företagaren sådana teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för att kvalificera sig för uppgifter i arbetslivet och som motsvarar kravet på utbildad arbetskraft inom respektive yrkessektor samt att största delen av utbildningen kan erhållas på en arbetsplats eller i ett eget företag.

Läroavtalsutbildning som ordnas som grundläggande yrkesutbildning, kompletteringsutbildning eller vidareutbildning leder till examen på gymnasialstadienivå inom ett visst yrke eller inom ett delområde av ett yrke eller annan examen på gymnasialstadienivå med angiven yrkesinriktning. Om läroavtalsutbildningen ordnas som fortbildning ska den bedrivas på gymnasialstadienivå.

¹ Lr framst. nr 22/2007-2008
Ku bet. nr 3/2007-2008

5 §
Undervisning

I en läroavtalsutbildning för företagare genomförs den praktiska undervisningen med avvikelse från 2 mom. som praktiskt arbete i det egna företaget under ledning av en ansvarig handledare från ett annat företag eller en företagsorganisation. Om särskilda skäl föreligger får någon för uppgiften lämplig företrädare för utbildningsanordnaren utses till handledare. Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om handledning vid läroavtalsutbildning för företagare.

Landskapsregeringen fastställer läroplansgrunder för den utbildning som leder till examen och som ordnas enligt denna lag. Utgående från läroplansgrunderna antar lärlingsnämnden läroplaner.

12 §
Lärlingen

Om läroavtalsförhållandet utvecklar sig på ett sådant sätt att det inte är möjligt att få en tillfredställande undervisning ska lärlingen underrätta lärlingsnämnden om detta.

13 §
Arbetsgivaren

Om läroavtalsförhållandet utvecklar sig på ett sådant sätt att det inte är möjligt att ge lärlingen en tillfredställande undervisning ska arbetsgivaren underrätta lärlingsnämnden om detta.

19 §
Hävning av läroavtal

Är avtalsparterna eniga kan läroavtalet hävas med omedelbar verkan efter att lärlingsnämnden har underrättats skriftligen av arbetsgivaren.

Lärlingsnämnden kan, efter att ha hört lärlingen och arbetsgivaren, häva läroavtalet om undervisningen inte sköts i enlighet med denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen eller läroavtalets bestämmelser.

Utöver vad som föreskrivs i 1 kap. 4 § och 8 kap. 1 och 3 §§ arbetsavtalslagen (FFS 55/2001) samt 3a §, 49 och 50 §§ sjömanslagen (FFS 423/1978) kan läroavtalet upphävas ensidigt om arbetsgivaren upphör med sin rörelse, försätts i konkurs eller dör.

6a kap.
Företagarläroavtal

19a §
Inledande bestämmelse

I detta kapitel finns bestämmelser om den läroavtalsutbildning som baseras på ett företagarläroavtal och som ska iakttas på företagarläroavtalet istället för bestämmelserna om läroavtal i 4 och 5 kapitlet.

19b §
Avtalets giltighetstid och innehåll

Företagarläroavtalet träder ikraft vid den tidpunkt som anges i avtalet och upphör att gälla vid avtalstidens utgång eller då avtalet har upphävts. I avtalet ska den ansvariga handledaren för den praktiska undervisningen anges. Läroavtalsutbildningen för företagare baserar sig inte på ett arbetsavtal.

Läroavtalsförhållandet ska följa en individuell studieplan som avtalsparterna godkänner i samband med att läroavtalet ingås. Studieplanen ska bifogas avtalet.

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om avtalets innehåll och form samt om studieplanen.

19c §
Företagaren

Företagaren har rätt till undervisning och handledning i en trygg undervisnings- och arbetsmiljö och ska medverka till att en sådan miljö uppnås i framförallt den praktiska undervisning som ordnas i företagarens egna företag.

Företagaren ska delta vid utarbetandet av den individuella studieplan som bifogas läroavtalet.

Om läroavtalsförhållandet utvecklar sig på ett sådant sätt att det inte är möjligt att få en tillfredställande undervisning ska företagaren underrätta lärlingsnämnden om detta.

19d §
Bedömning

Efter avslutad eller avbruten utbildning erhåller företagaren ett betyg. Ett slutbetyg tilldelas företagare som har fullgjort läroavtalsutbildningen, medan ett skiljebetyg tilldelas företagare som har avbrutit utbildningen.

Bedömningen av den praktiska undervisningen utförs av den ansvariga handledaren enligt de bedömningsgrunder landskapsregeringen fastställt. Vid skolans eller annan utbild-

ningsanordnares bedömning av den teoretiska undervisningen tillämpas de bedömningsgrunder som används inom motsvarande skolbunden undervisning.

Slutbetyg och skiljebetyg utfärdas av lärlingsnämnden. Närmare bestämmelser om betyg kan utfärdas i landskapsförordning.

19e §

Rättelse av bedömning

Företagaren har rätt att få veta hur bedömningsgrunderna tillämpats på henne eller honom.

En företagare som är missnöjd med bedömningen av sin studieprestation kan skriftligen eller muntligen inom 14 dagar från det att företagaren fått del av bedömningen begära rättelse av den som utfört bedömningen. Är företagaren missnöjd även med rättelsen ska ärendet hänskjutas till landskapsregeringen som kan ålägga läraren eller den ansvariga handledaren att företa ny bedömning eller besluta vilket vitsord företagaren ska erhålla.

19f §

Hävning av företagarläroavtal

Är avtalsparterna eniga kan företagarläroavtalet hävas med omedelbar verkan.

Lärlingsnämnden kan, efter att ha hört företagaren och utbildningsanordnaren, häva läroavtalet om undervisningen inte sköts i enlighet med denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen eller läroavtalets bestämmelser.

20b §

Studiesociala förmåner för företagare

Bestämmelserna om studiesociala förmåner för lärlingar i 20 och 20a §§ ska i tillämpliga delar iakttagas på den teoretiska undervisning som en företagare i en läroavtalsutbildning deltar i.

21 §

Utbildningsersättning

Utbildningsersättning kan betalas till ett annat företag, en organisation eller en utbildningsanordnare för de kostnader som orsakas

av handledning och rådgivning till den företagare som får läroavtalsutbildning. En överenskommelse om storleken på ersättningen ska träffas mellan företrädaren för den ansvariga handledaren för den praktiska utbildningen och lärlingsnämnden innan ett företagarläroavtal ingås.

22 §

Tillämpning av arbetsavtalslagen och sjömanslagen

Om inte annat är föreskrivet i denna lag eller i någon bestämmelse som utfärdats med stöd av den, ska på läroavtal tillämpas arbetsavtalslagen med undantag för dess 1 kap. 3 och 8 §§, 2 kap. 4 och 5 §§, 4 kap. 4 och 5 §§, 6 kap., 7 kap. 1-5 §§ och 7-12 §§, 9 och 10 kap., 13 kap. 3 och 4 §§ samt motsvarande bestämmelser i sjömanslagen.

Denna paragraf ska inte tillämpas på företagarläroavtal.

22b §

Rättelse

Utöver vad som är föreskrivet i 15 och 19e §§ kan en part som är missnöjd med ett beslut som landskapsregeringen har fattat, skriftligen begära rättelse hos den beslutande myndigheten. Rättelse ska begäras inom 14 dagar räknat från den dag beslutet delgavs vederbörande. I rättelseyrkandet, som läggs till grund för myndighetens prövning, ska anges vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på. Ett rättelseyrkande ska behandlas utan dröjsmål.

23 §

Besvär

Beslut som landskapsregeringen fattat med anledning av ett rättelseyrkande enligt denna lag kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med vad därom i rikslagstiftningen är föreskrivet.

Denna lag träder i kraft 1 april 2009.

Mariehamn den 5 mars 2009

VIVEKA ERIKSSON
lantråd

Britt Lundberg
föredragande ledamot

